

Spis treści

Wykaz skrótów	IX
Wykaz literatury	XIII
Wprowadzenie	XXXI
Rozdział I. Obywatelstwo Unii i zagadnienia wstępne	1
§ 1. Pojęcie obywatelstwa Unii – problemy definicyjne	1
§ 2. Historia instytucji obywatelstwa unijnego	6
§ 3. Dyrektywy pobytowe	11
§ 4. Obywatelstwo unijne we wczesnych opiniach doktryny	14
§ 5. Obywatelstwo Unii a obywatelstwo krajowe	16
§ 6. Obywatelstwo Unii w świetle prawa międzynarodowego	27
§ 7. Prawa obywateli Unii w świetle traktatów stanowiących Unię Europejską	29
§ 8. Pojęcia bezpośredniej i pośredniej dyskryminacji, przeszkody w korzystaniu ze swobody oraz zasada proporcjonalności	35
§ 9. Ochrona praw podstawowych w Unii Europejskiej	40
§ 10. Koncepcja systemów zabezpieczenia społecznego	46
§ 11. Miejsce zamieszkania w rozumieniu przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego – pojęcie <i>habitual residence</i> ..	53
§ 12. Nadużycie prawa	55
Rozdział II. Etap pierwszy – rozszerzenie uprawnień obywateli Unii w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości	61
§ 1. Orzecznictwo Trybunału sprawiedliwości w czasie negocjacji i wejścia w życie Traktatu z Maastricht	61
§ 2. Rozszerzenie zakresu <i>ratione personae</i> prawa unijnego	66
§ 3. Potwierdzenie bezpośredniej skuteczności zakazu dyskryminacji ze względu na przynależność państwową ustanowionego w art. 18 TFUE	71
§ 4. Obywatelstwo Unii jako podstawowy status obywateli państw członkowskich	74
§ 5. Potwierdzenie bezpośredniego skutku prawa obywateli Unii do swobodnego przemieszczania się	80
§ 6. Pojęcie legalnego pobytu w państwie przyjmującym	86
§ 7. Prawo dostępu obywateli Unii do szkolnictwa wyższego	88
§ 8. Obywatelstwo Unii a sprawy podatkowe	93

§ 9. Ochrona przed wydaleniem	97
§ 10. Implementacja dyrektyw pobytowych przez państwa członkowskie	101
§ 11. Test rzeczywistego związku	106
§ 12. Osoby poszukujące pracy	112
§ 13. Podsumowanie	116
Rozdział III. Etap drugi – dyrektywa 2004/38 i jej wpływ na orzecznictwo Trybunału	123
§ 1. Model rozszerzania zakresu uprawnień wraz z długością pobytu	123
§ 2. Potwierdzenie wymogu pięcioletniego pobytu przed uzyskaniem prawa do pomocy na pokrycie kosztów utrzymania w trakcie studiów	132
§ 3. Pojęcie legalnego pobytu w rozumieniu art. 16 dyrektywy 2004/38 .	142
§ 4. Ochrona przed wydaleniem	150
§ 5. Granice wyjątku z art. 24 ust. 2 dyrektywy 2004/38 – osoby poszukujące pracy	162
§ 6. Granice wyjątku z art. 24 ust. 2 dyrektywy 2004/38 – przykład zniżek na komunikację miejską	167
§ 7. Dopuszczenie ograniczeń w dostępie do szkolnictwa wyższego	171
§ 8. Pozostałe orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości poza zakresem dyrektywy 2004/38	176
§ 9. Podsumowanie	188
Rozdział IV. Etap trzeci – zwrot w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości	195
§ 1. Zjawisko turystyki socjalnej jako coraz bardziej istotny problem o charakterze politycznym i społecznym	195
§ 2. Punkt zwrotny – wyrok w sprawie <i>Brey</i>	198
§ 3. Redefinicja celów dyrektywy 2004/38	206
§ 4. Ograniczenie roli zasady proporcjonalności	213
§ 5. Rozszerzenie pojęcia pomocy na pokrycie kosztów utrzymania z art. 24 ust. 2 dyrektywy 2004/38	223
§ 6. Potwierdzenie zgodności wymogu legalnego pobytu w odniesieniu do dostępu do świadczeń socjalnych	227
§ 7. Skutki zmiany linii orzeczniczej Trybunału dla statusu obywateli Unii	236
Rozdział V. Uprawnienia obywateli Unii względem państwa pochodzenia	243
§ 1. Dopuszczenie możliwości powoływania się na prawo unijne wobec państwa pochodzenia przez migrujących obywateli Unii	243
§ 2. Sprawy dotyczące przyznawania różnego typu świadczeń socjalnych	245

§ 3. Sprawy dotyczące stypendiów na studia w innym państwie członkowskim	251
§ 4. Sprawy podatkowe	264
§ 5. Podsumowanie	272
Rozdział VI. Prawo do poszanowania życia rodzinnego obywateli Unii	275
§ 1. Prawo do poszanowania życia rodzinnego w unijnym porządku prawnym oraz w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka	275
§ 2. Pojęcie członka rodziny obywatela Unii w świetle dyrektywy 2004/38	278
§ 3. Uprawnienia przysługujące członkom rodziny obywatela Unii na podstawie dyrektywy 2004/38	293
§ 4. Konsekwencje pochodnego charakteru praw członków rodziny obywateli Unii w przypadku rozwodu i wyjazdu obywatela Unii z państwa przyjmującego	301
§ 5. Prawo pobytu członków rodziny w państwie pochodzenia obywatela Unii po powrocie do tego państwa	306
§ 6. Nadużycie prawa	328
§ 7. Podsumowanie	331
Rozdział VII. Pisownia imion i nazwisk obywateli Unii	335
§ 1. Uwagi wstępne	335
§ 2. Standardy w zakresie pisowni imion i nazwisk wynikające z prawa międzynarodowego	336
§ 3. Poszanowanie tożsamości narodowej państw członkowskich	339
§ 4. Możliwość oceny regulacji krajowych dotyczących imion i nazwisk w świetle prawa unijnego	343
§ 5. Problem tytułów szlacheckich	354
§ 6. Prawa obywateli Unii wobec ochrony języka urzędowego	365
§ 7. Podsumowanie	375
Rozdział VIII. Status obywateli Unii, który nie skorzystali z prawa do swobodnego przemieszczania się – test naruszenia istoty praw związanych z obywatelstwem Unii	381
§ 1. Wprowadzenie doktryny <i>Zambrano</i>	381
§ 2. Koncepcje wyrażone w doktrynie	386
§ 3. Zawężenie pojęcia istoty praw związanych z obywatelstwem	389
§ 4. Doktryna <i>Zambrano</i> a interes publiczny państw członkowskich	404
§ 5. Doktryna <i>Zambrano</i> a istnienie drugiego rodzica, będącego obywatelem Unii	411
§ 6. Podsumowanie	414

Spis treści

Zakończenie	419
Indeks rzeczowy	435